

ZATURDAG, den

9^{den} MAART.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 6 Maart 1839.

Alzoo de navolgende personen zich bij requeste aan den Gouverneur Generaal *ad interim* hebben gewend, met verzoek om *Brieven van Manumissie* te verleen en aan de na te melden Slaven, als:

- 1°. D. L. SCHULTZ, voor de Slaven *George, Heintje en Johanna*; hem in eigendom toebehoorende.
- 2°. T. P. KAERSENHOUT, als Straatvoogd over- en voor de Slaven *Henriette en Johan*; welc'er toebehoord hebbende aan P. M. BROMET.
- 3°. P. H. ARONS, als Straatvoogd over- en voor den Slaaf *Marins*; welc'er toebehoord hebbende aan den Boedel wijlen S. Z. SOESMAN.

Zoo is het, dat Zijn Hoog Edel Giestrengte goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle de genen, die vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van drie weken, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zulkende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Militair Bureau.

Den 7 Maart 1839.

Door den Heer Gouverneur Generaal *ad interim*, is bij Gouvernements-Order van heden No. 6119, aan den Heer JOOST ZAAL, op deszelfs verzoek *certol* ontslag verleend uit zijne betrekking van *KAPITEIN OFFICIER VAN ALEDDING EN WAPENING* bij de Schutterij van *Paramaribo*.

De Kapitein Adjutant,
R. H. ESSER.

GEMENGDE BERIGTEN.

Volgens uit Java ingekomen berigten, is de 2de stuurman Hobein, Ridder der Militaire Willems-Orde 4de klasse; geboren te 's Gravenhage, die in 1831, als matroos te Philippine en Biervliet, de eer der Nederlandsche vlag zou roemrijk tegen oproer en geweld heeft verdedigd, tot opper-stuurman bij de Nederlandsche marine bevorderd.

Een onlangs door den heer C. Soetens, uitgevonden, en op deszelfs vereischte grootte vervaardigd *zandwerktuig*, heeft, na daarmede gedane proefnemingen, de meest gewenschte uitkomsten opgeleverd. Hetzelve wordt door één persoon, bij wijze van een handwagentje, voortgetrokken, en door deze eenvoudige beweging wordt de grond geopend, het zaad daarin regelmatig, op de gewenschte diepte verspreid, en tevens wederom met aarde overdekt, zoodanig, dat er geen korrel boven den grond blijft liggen. Dit voor den landbouw zoo veel belovend werktuig is door den uitvinder aan Z. K. H. den Prins van Oranje

aangeboden geworden, in de hoop, dat het ter bezaaijing der landerijen van Z. K. H. zal worden gebezigd. Het heeft Z. K. H. behaagd voorschreven werktuig met belangstelling aan te nemen, en daaromtrent aan den uitvinder Hoogst deszelfs bijzondere tevredenheid te betuigen.

In de vergadering, te Londen in het Jeruzalemsche koffijhuis, tot het daarstellen van eene gemeenschap tusschen Engeland en Oost-Indiën, door Stoombooten, langs den weg van de roode zee, gehouden, is eenparig besloten, dat het voorstel van kapit. Barber de aandacht van allen, die eenige betrekking op de Oost-Indiën hebben, overwaardig was, en dat bijaldien het blijken mogt, waaraan men geene reden had te twifelen, dat de opgegeven daadzaken en berekingen, waarop zijn plan berust, getrouw en naauwkeurig zijn, hetzelve alsdan de deelaeming en aanmoeding van elk verdiende. Voorts is er eene kommissie benoemd, om de bedoelde daadzaken en berekingen nader te onderzoeken. Het plan van kapit. J. Barber, om hetwelk te overwegen de vergadering was bijeengeroepen, bestaat hoofdzakelijk hierin, dat er eene maatschappij zal gevormd worden, met het oogmerk om, onafhankelijk van het gouvernement en de O. I. Compagnie, eene spoedige gemeenschap voor passagiers, goederen en brieven tusschen Engeland en Oost Indië daar te stellen. De maatschappij zal daartoe laten bouwen 5 groote stoombooten, elk van 1,500 ton en 600 paardenkracht, om zowel van Engeland naar Egypte, als van daar naar O. I. heen en terug te varen; voorts twee kleinere stoombooten, om in Oost-Indië passagiers en goederen van de verschillende plaatsen naar de grotere stoombooten te brengen, en eindelijk de noodige wagens en omnibussen; om goederen en passagiers door de woestijn over de landengte van Suez te voeren; tot welk een en ander kapitein Barber berekent, dat men een kapitaal van 400,000 £ st. zal noodig hebben. De plaatsen, welke men wil bevaren zijn, Calcutta, Madras, Bombay, Ceilon en zelfs Batavia. Aan de toestemming en medewerking van den Onder-Koning van Egypte wordt niet getwijfeld, daar hij nog onlangs zijnen goeden wil getoond heeft, ter gelegenheid, dat eene der stoombooten van de Oost-Indische compagnie zware schade aan het stoomwerktuig geleden had; als wanneer hij zijne ijzer-smelterij en smederij geleend heeft, en zijn eigen werk heeft laten staken, om die schade des te spoediger te kunnen herstellen. Het plan van kapitein Barber bevat eindelijk eene breedvoerige berekening van de waarschijnlijke winsten, welke de geldschietters van deze onderneming zullen trekken, bij eene matige berekening der vruchten, begroot hij het dividend op niet minder dan 10 pCt. 's jaars. Er gaan jaarlijks van Engeland naar Oost-Indië en vice versa 2000 passagiers, van welke men rekent, dat de helft langs dezen korten weg zullen gaan, terwijl het gemak en de korthed, gepaard met goedkoopheid, niet weinig zullen bijdragen, om het jaarlijksch getal der passagiers te vermeerderen. Het algemeen gevoelen in Londen is, dat dit plan, hetwelk nooit beter dan nu, daar men zoo lang op de Oost-Indische brieven moet wachten, kon voorgesteld worden,

zal doorgaan. Indien de berekingen door de commissie juist bevonden worden, zal het aan geen geld ontbreken. In Oost-Indië zijn reeds voorlopige inschrijvingen gedaan ten bedrage van 140,000 £; en voorzeker zal Engeland, dat miljoenen besteed heeft om Birmingham nader bij Londen te brengen, wel 400,000 £ over hebben, om in zes weken, of twee maanden, naar Oost-Indië te kuanen komen. Niet lang geleden heeft sir J. Ross een dergelijk plan, om met stoombooten langs de Kaap de Goede Hoop naar Oost-Indië te varen, aan het publiek voorgesteld, welk plan ook zijn voorstanders vindt. Het een, zegt men behoefde het ander niet uit te sluiten; heiden konden uitgevoerd worden, zonder elkander te benadeelen.

Onlangs heeft men in Engeland een proeve met kurk genomen, welke zeer voordeelige uitkomsten heeft opgeleverd. Niet alleen heeft men met gepulveriseerde kurk matrassen en hoofdkussens gevuld, die dezelfde veërkracht en zachtheid bezitten, welke men bij met wol en paardenhaar gevulde opmerkt, maar ook bevonden, dat eene dezer matrassen, welke slechts 25 ponden woog, op het water gelegd, zeven menschen kon dragen. Bij lange zeereizen, zouden dergelijke kurk matrassen hoogst nuttig zijn, daar zij bij schipbreuken tot reddingsmiddelen konden strekken.

Verscheidende paardekoopers gebruiken thans een nieuw uitgevonden zadel, door hetwelke de rijder sporen noch karawats behoeft, door middel van eene ligte drukking op het voorste gedeelte van het zadel, brengt men het paard naar willekeur in galop of houdt het staande. Men zegt, dat een Engelsch lard de uitvinder daarvan zou zijn, welke reeds sedert 50 jaren de gewoonte heeft, met slokkeusen en zonder sporen te paard te rijden; hij heeft nimmer een paard bereden, hetwelk hij door dit middel niet in bedwang kon houden.

Er bestaat tegenwoordig een origineel, de baron R..., die, sedert een aantal jaren, onafgebroken te voet reist, en, als het ware, met zekere waade jagt maakt op schoone landgezigten. Wanneer hij in een of ander oord komt, ontziet hij geene kasten om zich een fraai uitzigt te verschaffen. Hij treedt in onderhandeling met den eigenaar van dezen of geno plek, huurt dagloners, laat boomen omhakken en uit den weg ruimen, wat hem hinderlijk schijnt. Eens stelde hij zich in het hoofd eene geheele landhoeve te laten afbranden, die hij veranderstelde, dat die streek ontsierde en het uitzigt belette, maar men weigerde zijne aanzoeken gehoor te verleen. Wanneer hij zijn oogmerk bereikt, beschouwt hij het uitzigt, gedurende een half uur, of langer, en verwijdert zich; nimmer komt hij tweemaal op dezelfde plaats.

De gewone *Parijsche Correspondentie* deelt, omtrent den oorsprong van de Fransche schulden, de navolgende bijzonderheden mede:

De oorsprong onzer schuld klimt op tot de eerste tijden van het derdestamhuis, toen de Koningen, in den strijd tegen het leenstelsel, de groote vassalen des Rijks, door geldelijke belooningen, aan hunne zaak meest verbonden, en daartoe hunne toe-

vlugt tot het doen van leeningen namen. Lodewijk de jonge, en vóór hem Philips de schoone (1285) vonden bij hunne komst op den troon, de schatkist met velelei jaarlijksche en altoosdurende lijfrente bezwaard, waarvan de oorsprong zich verliest in de 13de eeuw, misschien ook wel in de 12de. Philips de lange meende geen beter middel gevonden te hebben om dezelve te vernietigen, dan door de eerste af te schaffen en tot betaling der laatste de opbrengsten der grondlasten aan te wijzen. In weêrwil echter van deze wijze voorzorgen, was men, onder de regering van Koning Jan, door den druk der tijden, genoodzaakt om de betaling der openbare schuld te staken.

Onder Karel V, in 1372, bedroeg deze schuld reeds eene som van 8,010,000 frs.; onder deszelfs opvolgers vermeerderde dezelve gedurig. Op verschillende tijdstippen namen de Staten-Generaal de heilzaamste maatregelen, om deze vermeerdering voor te komen, maar de uitkomst bekroonde deze pogingen niet met het gewenschte gevolg. Frans I bragt voor meer dan 720,000 frs. aan renten in omloop, welke op het stadhuis van Parijs gevestigd waren, en waarvan de opbrengst moest strekken om in zijne gewaagde ondernemingen te voorzien. Hendrik II liet eene schuld van 136,000,000 frs. en 1,344,000 frs. aan geconstitueerde renten na. Onder Sully werden er meer orde in de financiën des rijks gebragt, maar na den dood van Hendrik IV namen de verspillingen zoo schrikbarend toe, dat de pensioenen in weinige maanden van 6 millioen frs. tot op 18 gebragt waren.

Onder Richelieu was de schuld tot 129 millioen frs. aan renten en 12 millioen aan pensioenen gestegen, terwijl Lodewijk XIV eene schuld van meer dan 4000 millioen aan kapitaal naliet."

De heer Rollet, directeur van de levensmiddelen voor de marine te Rochefort, heeft, met medewerking van den heer Gaboureau, Artsenijmengkundige, en den heer Noël, hoofd-commies, een nieuw en goedkoop middel uitgevonden; om voor lange zeereizen het vleesch zoodanig toe te bereiden, dat het zoowel voor het oog als anderzins de vroegere frischheid behoudt; en geene van deszelfs voedzame hoedanigheden verliest; noch overzout of avansmakend wordt; hetgeen bij gezouten vleesch maar al te vaak het geval is. De, op last van het ministerie, daarmede genomen proeven hebben het beste gevolg gehad. De heer Rollet heeft thans van wegen den minister van marine, in last, in Engeland, België, en eenige departementen van Frankrijk, de korenmolens, bakkerijen en zouterijen te bezoeken, om nieuwe middelen op te sporen, ten einde die belangrijke vindingen te volnaken, waarmede hij te Rochefort reeds zulke welgeslaagde proeven heeft genomen.

In het klooster van Poblet, in Katalonië, heeft men eene belangrijke som ontdekt. Een monnik, die naar Reuss was gevlugt, had vóór zijn vertrek eene som van 5,000 oncen goud aldaar begraven. Na dien tijd zond hij iemand derwaarts om het op te delven, doch de bevelhabber van Montblanc overrompelde den zendeling, op het oogenblik, dat hij bezig was het goud op te graven, waarop de konnandant hetzelfde onmiddellijk in beslag nam.

MENGELWERK.

DE PRUIKEN VAN HÄNDEL.

Händel, de beroemde componist van den *Messias* en *Judas Maccabæus*, was een zoo groot vriend van pruiken, dat hij eene morgen-, middag-, avond-, kabinet- en gala-, ja, zelfs eene nacht-pruik had; in één woord; hij had eene pruik voor elke hoedanigheid; eene pruik als burger, als kunstenaar, als hoveling, en om daarmede te slapen.

Om nu telkenreize de gewenschte pruik gereed te hebben, had hij voortdurend eenen kappersgezel in zijne dienst, die de kostbare pruiken, met de zorgvuldigheid van eenen Egyptischen priester voor de heilige munniën, bewaakte.

Händel was ongehuwd, daar hij te zeer de vrijheid beminde, en echter was hij bestemd, om eens op eene kleine, aardige Miss te verliefen, die geen ander huwelijksgoed kon aanbrengen, dan een paar schoone oogen, en eene zekere vermaardheid in het opmaken van haar. Dezelfde ontstond op de volgende wijze:

Op zekeren dag, dat koning George een groot diner gaf, waarop alle beroemde mannen van zijn koninkrijk genoodigd waren, begaf zich ook onze componist naar St. James, doch verloor onderweg toevallig zijne pruik. Händel, even versuroid als meestal bij diepdenkers het geval is, bemerkte zulks niet, en wilde juist, eene verhevene compositie neuriende, het paleis van St. James binnentreden, toen miss Jenny, de vermaarde kappers dochter, hem bij een pand van zijn rok trok, en zeide: »Mylord, gij hebt uwe pruik vergeten.» »Mijne pruik,» riep Händel, en voelde naar zijn hoofd. »Inderdaad, mijn hoofd is van alle deksel beroofd — wat zal ik beginnen? Mijn hoofd is vrij groot, zoodat bezwaarlijk hier in de nabijheid een kapper eene pruik zal hebben, die mij past, en ik woon zoo verre van hier.» »Wanneer mylord met uij wilde gaan,» zeide het meisje, »ik woon hier in de nabijheid, en mijn vader is de kapper der stalbedienden van Z. M.; ik ben verzekerd, mylord! dat gij bij ons naar wensch zult bediend worden.» Van vreemde buiten zich zelve, volgde Händel miss Jenny, en weldra kwamen beiden aan eene pruikmakerswinkel. Dadelijk hield men revue over alle in het magazijn in voorraad zijnde pruiken, doch geene van alle pastte Händel. Eindelijk ontdekte miss Jenny er eene onder de toonbank, welke haar, daar het eene zeer groote was, gewoonlijk tot voetmat strekte. Zonder dat Händel zulks ontwaarde, had Jenny deze, met een paar kamstreken, zoodanig opgemak, dat hij zich met dezelve naar het koninklijk diner kon begeven. Zulk eene dienst verdiende eene buitengewone belooning, en Händel bood miss Jenny zijne benrs aan. Met edelen trots weigerden zij dezelve, en gaf slechts den wensch te kennen, dat de componist haar met zijne kalandisie mogt begunstigen. Ten hoogste hierover voldaan, beloofde Händel zulks niet alleen, maar ook, dat hij al zijne vrienden en bekenden zou recomanderen, en verwijderde zich, niet zonder aandoening, want het pruikmakers meisje had zijn hart getroffen, en op haar gelaat had hij dat schaamrood gezien, waardoor de Engelsche schoonen het geheim van haar hart verraden.

Händel had nimmer bemind, en nu gevoelde dit muzikalsche genie, wat hij nimmer gevoeld had. Eene pruik had daartoe aanleiding gegeven. Met het vaste voornemen om het meisje ten huwelijk te vragen, begaf hij zich naar den vader, en met dezen in gesprek zijnde, ontwaarde hij, dat Miss Jenny achter in den winkel het haar van eenen jongen officier op papilotten zette, en zeer vertrouwelijk met hem lachte en scherste. Dit wekte bij den componist eene tot hiertoe ongekende gewaarwording, de ijverzucht, op. Händel deed zich geweld aan, en nam aan de zijde van zijnen aanstaanden schoonvader plaats. Maar, wie beschrijft zijne ergernis toen hij hoorde, dat Miss Jenny tegen den heer Brook zeide: »Papa goef mij nog een blad van den *Judas Maccabæus*, van Händel; ik heb nog zes papilotten nodig, om dezen officier tot den schoonsten militair der drie koninkrijken te maken.» Deze woorden verpletterden, als het ware, den armen Händel; hij snelde voort, en riep in vertwijfeling uit: »van dat meesterstuk papilotten! noen, dat is te veel.» Van dezen dag af dacht Händel nimmer weder aan een huwelijk, en stierf als een oude vrijer. Na zijnen dood werden al zijne pruiken, te zamen zes dozijn, verkocht; alle van de verschillendste soort; de minste bragt een pond sterling op.

Publicke Aeltingen.

Ter Kastelenij van het Gerechtshof.
Vrijdag, 8 Maart 1839.

De helft in het HUISEN ERF, aan de Keizerstraat, bekend onder La. D. No. 165 oude wijk en La. C. No. 126, nieuwe wijk aankomende; P. J. NOIZEUX. — f 3600. — G. N. NOIZEUX.

ADVERTENTIËN.

(12161) Op den 4den dezer, overleed tot mijn groot leedwezen, na eene zeer kortston-dige ziekte, mijne geliefde Echtgenoot, Mejufvrouw JOHANNA HERMANA MARKES geboren POCKENS, in den ouderdom van ruim 40 jaren.

Strekken de deze tot kennisgeving aan Vrienden en bekende, mij van hunne deelneming overtuigd houdende.

Paramaribo, den 8 Maart 1839.

G. MARKES.

HEIDEMANS & MONK

(11529) Hebben ontvangen per Kapt. J. C. ATKES:

Aardappelen, Kasseere Kaas, Kasseer Vleesch, dito Worst, dito Tongen, dito Vet in Potten, Banket in flesschen, Engelsche en Fransche Mostard, Augurkjes, Olijven, Pruimen, Rozijnen en Korinten in stooopen, Wijn-Azijn in Pullen, Patent-en Lijn Olie, aangemaakt Witlood, Wijn-Kurken.

Een nieuw assortiment GEBLOEMDE-, WITTE- en GECOULEURDE NETEL-DOEK en DOEKEN, $\frac{1}{2}$ Batist Katoen, Shirts, Printers, Vriesch Bont, blaauw gestreept Nankings, Huisnans- en Bielefelder Linnen, zwarte Canafas, Schotsch Batist, witte en gekleurde Kamerdoeken, effe-, geboordurde-, zwarte-, rose- en geele Tulen, Zijden-, Katoenen- en Linnen Zakdoeken, gekleurd Gordijngoed en Franjes, Katoenen en Garen Mans-, Vrouwen- en Kinderen Kousen, Sokken en Handschoenen.

EFTE-, WIT- en GEWERKT SATIEN, TAFFEN, GEBROECHEERDE GROS DE NAPLES, KRIPPEN in alle kleuren, nieuw modische Dames Kieeden, Linten, Bouquetten, Kanten Kragen en Mantiljes, Kanten en Gazen Voiles, Zijden en Kreppen Shwals, Echarpen en Doekjes, Ceintures, Heeren- en Dames zwarte en witte à jour Zijden Kousen, korte- en lange Zijden en Kabretten Dames Handschoenen, Schotsch Batiste Strooken, Zilverlint en dito Kanten.

Zijde Dames Toeren, Gouden- en Vergulden Hemden Knoopjes, Kinder Nek-kammen, Palmerijn-, Amandel-, Rose- en SCHEERZEEP in PORSELEINE POTTEN, Eau de la Vendel Ambrée, sijne Pomade, Macasser-Olie en Hulle Antiquie, Flesschen- en Glazen Bakken, Damborden en Schaakspellen, Quadrille-Doeken, Gebronsde Tafel- en Muurlampen, Pennen- en Tafelmessen.

Supra sijne Rokken, Jassen, Broeken en Vesten, Vilt-, Zijde- en Neger Hoeden, Kinder Baretten en Petjes, Laarzen, Mans-, Vrouwen-, Jongens-, Meisjes- en Kinderen Schoenen en Pantoffels.

Geelhechte Houwers, Schoppen, Houweelen en Dulhouwers, enz. enz.

DE JONGE & Co.

(11530) hebben per Kapt. J. C. ATKES ontvangen, en bieden te Koop aan:

Fraaije LAKENSCHEN- en STOFFE JASSEN, ROKKEN, BUISJES en BROEKEN; ZIJDEN STOFFEN voor DAMES KLEEDEREN in soorten, extra fraaij LAKEN, FLANEL en meerdere GOEDEREN.

In Voorraad:

Ontervalschte BORDEAUXWIJN in vaten en bij het dozijn.

(12169) Aangebragt per de *Wilhelmina Maria*, Kapitein J. C. ATKES, en te bekomen in het PAKHUIS van

D. ALETRINO,

aan de Watermolen Straat, naast den Heer N. J. C. BAARS:

DIVERSE PROVISIEN, STUKGOEDEREN en DRANKEN, en alles wat verder tot eene geassorteerde CARGA behoort.

J. G. FONSECA Fz.

Presenteert te Koop:

(11531) PROVISIEN en STUKGOEDEREN; aangebragt per het Schip *Wilhelmina Maria*, Kapt. J. C. ATKES. Paramaribo, den 5 Maart 1839.

(12153) M. A. KEIJSER, zal aanstaande Dingsdag den 12den dezer, des nademiddags om 4 uren, ten huize van den Heer M. N. MONSANTO, op Veeml verkopen: Provisien, Stukgoederen, koper- en IJzerwaren &c., &c.